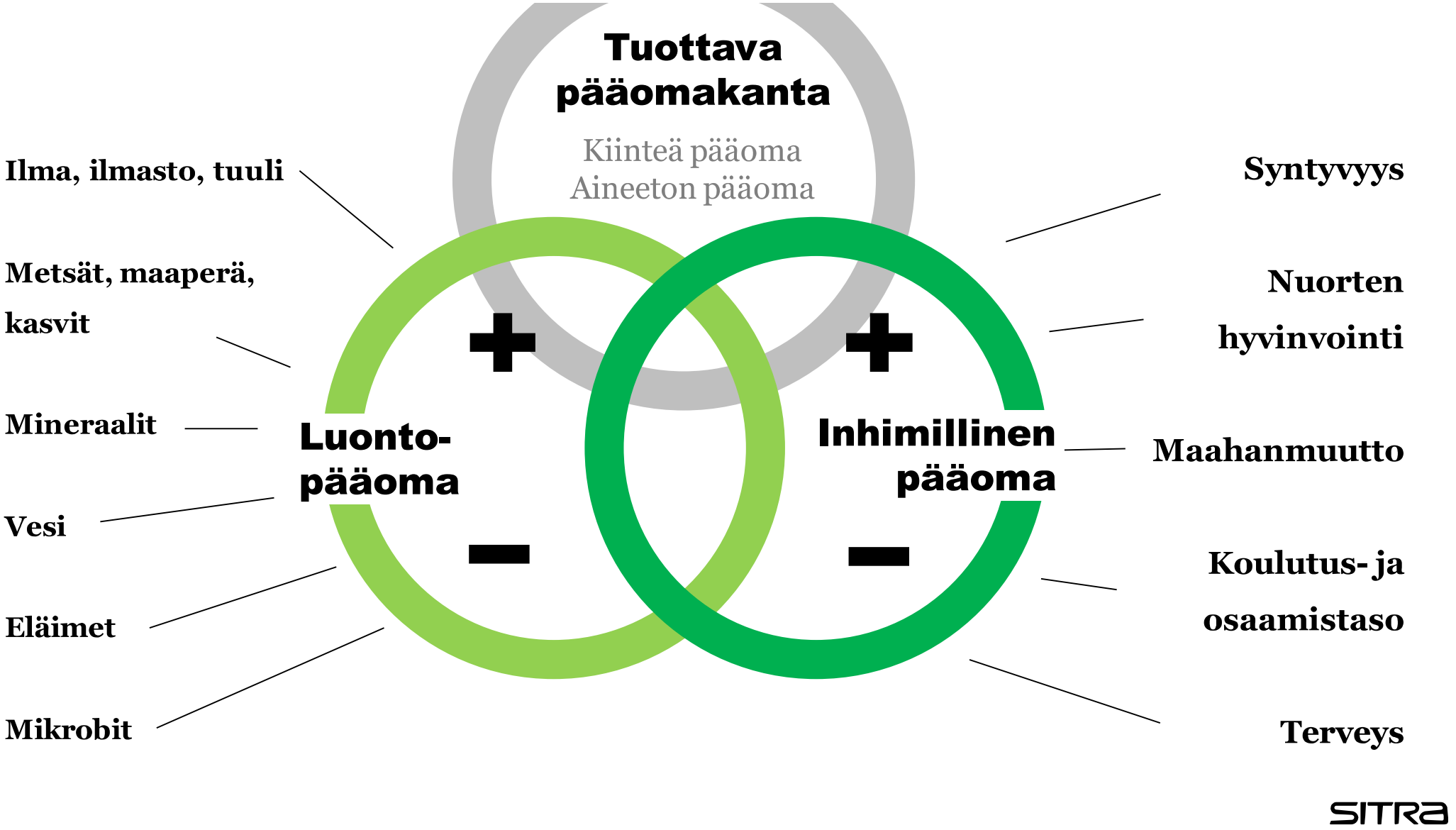

Suomen talouden kohtalon-kysymykset

Atte Jääskeläinen, Sitran yliasiamies

TaV 7.5.2024

SITRA

Tuottava pääomakanta
Kiinteä pääoma
Aineeton pääoma
Luonto-pääoma
Inhimillinen pääoma
+
+
−
−
Ilma, ilmasto, tuuli
Metsät, maaperä, kasvit
Mineraalit
Vesi
Eläimet
Mikrobit
Syntyvyys
Nuorten hyvinvointi
Maahanmuutto
Koulutus- ja osaamistaso
Terveys
SITRA

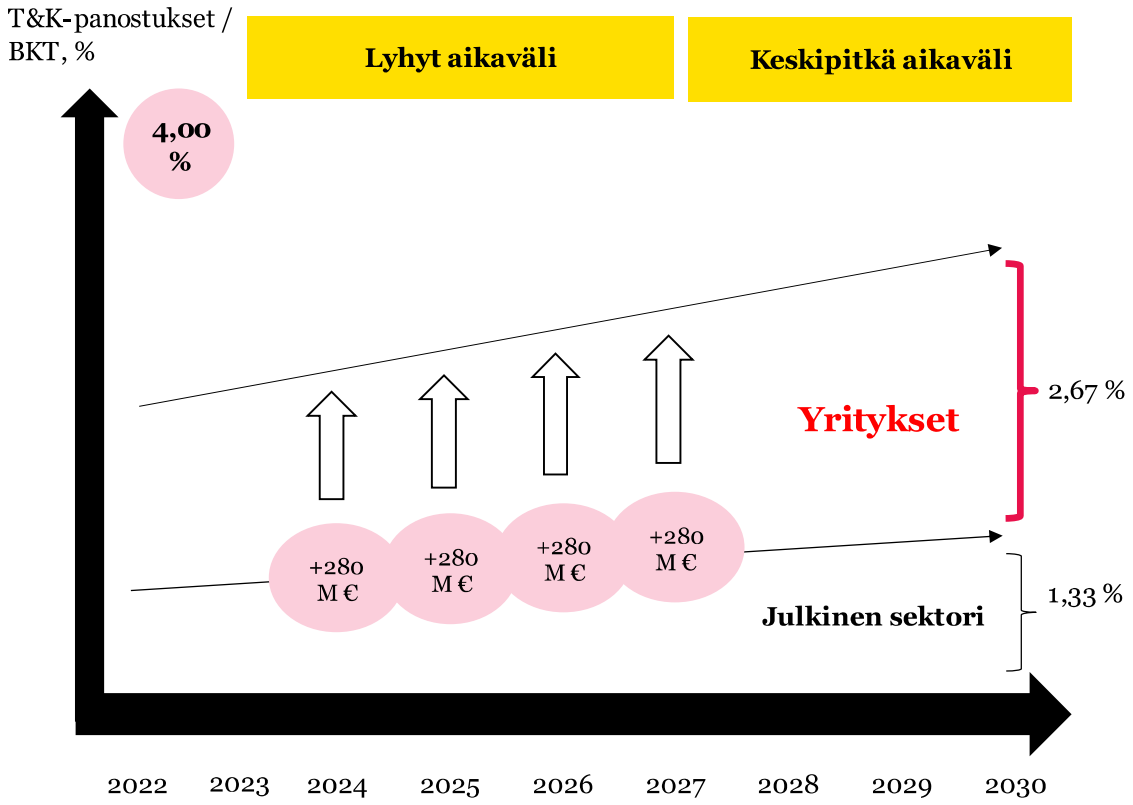
Ruotsi kasvaa yritysten aineettomilla investoinneilla

2008–2022	**Suomi vs Ruotsi -vertailu**
Investointien rakenne	Suomi investoi Ruotsia vähemmän sekä aineettomiin hyödykkeisiin että koneisiin ja laitteisiin
Yritysten investointien osuus BKT:sta	12 % vs. keskimäärin 20 %
Yritysten investointien kasvuvauhti	**Supistunut Suomessa, lisääntynyt Ruotsissa yli 40 %**
Aineettomat investoinnit	Supistuivat Suomessa sekä koko talouden tasolla että yrityksissä. Yritysten T&K-investointien pudotus Suomessa on erityisen suuri.
Pääoman käyttö työpanosta kohti	Ruotsissa käytössä selvästi enemmän sekä aineellista että aineetonta pääomaa työpanosta kohti.

Lähde: Johnny Åkerholmin taustaselvitys Sitralle, 2024

Panostuspäätös T&K:hon tarvitsee rinnalleen:

- TKI-investointien kohdentamisen **korkean arvonlisän** tuotantoon
- **Strategisia valintoja** innovaatio-, teollisuus- ja teknologiapolitiikassa
- **Vaikuttavuudesta** kiinnostuneen kulttuurin korkeakouluissa
- Yrittäjämäistä asennetta, **kaupallista osaamista** ja kasvuhalua
- Ymmärryksen **aineettoman pääoman** arvoa luovasta vaikutuksesta

SITRA

Radikaali panostus puhtaaseen siirtymään

- Puhtaassa siirtymässä ja energiajärjestelmän uudistamisessa valtavat mahdollisuudet kasvuun:
  - IEA: viime vuona **maailmanlaajuisesti 1700 mrd dollarin investoinnit** puhtaaseen energiaan.
  - **Suomi:** EK:n hankeikkunassa **259 mrd euron investoinnit vuoteen 2035**
- Rohkeat ja radikaalit investoinnit puhtaaseen siirtymään luovat **pitkäaikaista kasvua**
- **Kiertotalouden** ytimessä tuotteiden ja palveluiden arvonlisän nosto
  - Valmistaminen vaatii korkeaa osaamista
- **Inhimillisen pääoman kehittämistä** tulee suunnata puhtaan siirtymän tueksi

Inhimillinen pääoma

- **Keitä täällä on:** Väestöpolitiikka, syntyvyys, talouskasvua tukeva maahanmuuttopolitiikka
- **Osaaminen ja kyky toimia**: Tulevaisuuden koulutusjärjestelmä? Miten luoda huippuosaamista? Miten vaikutamme ihmisten hyvinvointiin?
- Miten **TKI-järjestelmää** tulisi uudistaa, jotta saamme yritykset investoimaan TKI-toimintaan Suomessa
- Miten varmistamme osaavan työvoiman tarjonnalla, että innovaatiot tulevat käyttöön ja **hyödyttävät nimenomaan Suomea?**

Uudet teknologiat

- Miten Suomi kykenisi soveltamaan **uusia teknologioita** niin, että tästä syntyisi **tuottavuutta ja kasvua** – ja uusia investointeja näihin teknologioihin?
- Rohkeat ja radikaalit investoinnit **kestävyyssiirtymään** mahdollistavat kasvua pitkällä aikajänteellä.
- Suomella mahdollisuuksia **luontopääoman** kestävän käytön lisäämiseen – esimerkiksi harvinaiset metallit? Tuulivoiman potentiaali!
- **Julkisen sektorin** tehostaminen, erityisesti **tekoälyn ja datan** paremman käytön avulla. Tavoite: puolet terveydenhuollon budjetista ennaltaehkäisyyn 2030 mennessä!

@sitrafund

HYVÄÄ HUOMISTA, SUOMI!

